

Ministerstwo Edukacji Narodowej

Departament Współpracy z Samorządem Terytorialnym

DWST-WPZN.053.1.2026.AB
Warszawa, 23 marca 2026 r.

Pan

Szanowny Panie Wójcie,

odpowiadając na petycję z 12 stycznia 2026 r. w sprawie finansowania urlopu dla poratowania zdrowia dla nauczycieli, Ministerstwo Edukacji Narodowej uprzejmie informuje.

Urlop dla poratowania zdrowia jest uprawnieniem nauczycieli wynikającym z przepisów art. 73 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986, z późn. zm.), na podstawie którego nauczycielowi zatrudnionemu w pełnym wymiarze zajęć na czas nieokreślony, po przepracowaniu co najmniej 7 lat w szkole, na podstawie orzeczenia wydanego przez lekarza medycyny pracy, dyrektor szkoły udziela urlopu dla poratowania zdrowia w celu przeprowadzenia zaleconego leczenia, w wymiarze nieprzekraczającym jednorazowo roku. W czasie całej kariery zawodowej nauczyciel może skorzystać łącznie z 3 lat urlopu.

Na temat charakteru prawnego urlopu dla poratowania zdrowia wypowiedział się Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 14 lutego 2012 r. (sygn. akt. III PZP 1).

W ww. uchwale Sąd Najwyższy wskazał, że urlop dla poratowania zdrowia jest odmianą urlopu pracowniczego, przyznanym nauczycielom obok pozostałych uprawnień urlopowych, który najbardziej w swej konstrukcji i celu zbliżony jest do urlopu wypoczynkowego. Cele urlopu wypoczynkowego i urlopu dla poratowania zdrowia są w rzeczywistości zbieżne: regeneracja sił pracownika. Urlop ten nie jest równoznaczny ze zwolnieniem lekarskim od wykonywania pracy i, mimo że nie jest urlopem wypoczynkowym, pozostaje jednak urlopem.

W tym miejscu należy podkreślić, że nauczyciele nie są jedyną grupą pracowniczą, która ma prawo do skorzystania z urlopu dla poratowania zdrowia. Oprócz nauczycieli, prawo do urlopu dla poratowania zdrowia przysługuje nauczycielom akademickim, sędziom i asesorum sądowym, prokuratorom, policjantom.

Odnosząc się do proponowanej zmiany zasady finansowania urlopów dla poratowania zdrowia nauczycieli, która miałyby polegać na przesunięciu obciążenia płatności za ten urlop na budżet państwa, należy zauważyć, że świadczenia pieniężne dla pracowników niezależnie od miejsca zatrudnienia wypłacane są przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych i pochodzą ze składek wnoszonych na ten cel przez wszystkich ubezpieczonych pracowników.

telefon: +48 22 34 74 458
adres email: sekretariat.dwst@men.gov.pl
gov.pl/edukacja

al. J.Ch. Szucha 25
00-918 Warszawa

System ubezpieczeń społecznych jest bowiem systemem powszechnym, gwarantującym jednakowy zakres świadczeń przy jednakowej składce. Nauczyciele składki na ubezpieczenia społeczne opłacają w takiej samej wysokości co inni pracownicy, tak więc wprowadzenie jakichkolwiek odstępstw na rzecz jednej wybranej grupy zawodowej nie znajduje uzasadnienia.

Ponadto informuję, że zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U z 2025 r. poz. 439, z późn. zm.) środki niezbędne na realizację zadań oświatowych jednostek samorządu terytorialnego, w tym w szczególności na wynagrodzenia nauczycieli oraz utrzymanie szkół i placówek oświatowych, są zagwarantowane w dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Na podstawie obowiązujących przepisów ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego łączne dochody jednostek samorządu terytorialnego kalkulowane są z uwzględnieniem m.in. potrzeb oświatowych. Podział łącznej kwoty potrzeb oświatowych pomiędzy poszczególne jednostki samorządu terytorialnego dokonywany jest zgodnie z zasadami określonymi w przepisach wykonawczych ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji z dnia 28 lipca 2025 r. w sprawie sposobu podziału łącznej kwoty potrzeb oświatowych między jednostki samorządu terytorialnego w roku 2026 (Dz. U. poz. 1032), koszty związane z korzystaniem przez nauczycieli z urlopu dla poratowania zdrowia są uwzględnione w środkach naliczanych w ramach kwot potrzeb oświatowych. Finansowanie tych kosztów zostało ujęte w podstawowej kwocie na ucznia w ramach potrzeb oświatowych, naliczanej w wysokości jednego standardu finansowego A na ucznia, w ramach wskaźnika Sa.

Oznacza to, że środki na finansowanie wynagrodzeń nauczycieli przebywających na urlopie dla poratowania zdrowia stanowią element ogólnego mechanizmu finansowania zadań oświatowych jednostek samorządu terytorialnego i są uwzględniane w przekazywanych samorządom dochodach związanych z realizacją zadań oświatowych.

Z poważaniem

Jerzy Jakubczuk
Dyrektor
/ – podpisano cyfrowo/